COVID-19 Tedbirleri Hakkında Yazı

T.C. Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü - 28.07.2020 Tarihli 56162246 Sayılı Yazı - COVID-19 Tedbirleri Hakkında Yazı

T.C. TİCARET BAKANLIĞI Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : 20117910-111.01 **Konu :** COVID-19 Tedbirleri

28.07.2020 / 56162246 DAĞITIM YERLERİNE

İlgi: a) 17.03.2020 tarihli ve 20117910-111.01/00053274954 sayılı dağıtımlı yazımız. b) 06.05.2020 tarihli ve 20117910-111.01/00054207286 sayılı dağıtımlı yazımız.

İlgide kayıtlı yazılarımız konusu hususlarla bağlantılı olarak, Tarım ve Orman Bakanlığından alınan 23.07.2020 tarihli ve 2057624 sayılı yazı ilişikte gönderilmektedir.

Söz konusu yazıda,

"Bilindiği üzere ilgide kayıtlı yazılarımız ile Sağlık Bakanlığı Bilim Kurulu kararları doğrultusunda COVID-19 salgınının kaynağı ve epidemiyolojisi ile ilgili bilgiler netlik kazanıncaya kadar, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile 25 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince; hangi amaçla olursa olsun tüm ülkelerden gelen egzotik hayvanlar ile omurgasızlar, amfibik hayvanlar, köpek, kedi, gelincik, süs balıkları, sürüngen, kemirgen, evcil tavşan ve tüm kuşların, yolcu beraberi ve ticari kapsamdaki hayvanların ülkemize getirilmesine ilişkin alınan tedbirler hakkında tarafınıza bilgi verilmişti.

Bu çerçevede Sağlık Bakanlığı tarafından oluşturulan Bilimsel Danışma Kurulu önerileri doğrultusunda çeşitli tarihlerde alınan kararlara ilave olarak Bilimsel Danışma Kurulu'nun 08.07.2020 tarihli, "COVID-19 kapsamında tatlı su, tuzlu su ve akvaryum balıklarının ithalatı ve bilimsel amaçlı laboratuvar hayvanlarının kullanımı hakkındaki görüşleri, Bakanlığımıza iletilmiştir.

Bilimsel Danışma Kurulu'nun söz konusu görüşlerinde;

- Coronavirus ailesi, zoonotik virüsler grubu arasında yer almaktadır. Aralık 2019 tarihinde Çin'in Wuhan şehrinden başlayan COVID-19 etkeni SARS-CoV-2 için kaynağının "yarasa"lar ve ara konağının da "Malayan pangolin (Pullu Karıncayiyen)"ler olabileceği düşünülmektedir. Diğer egzotik hayvanların köken veya ara konak olabileceği değerlendirimi hala devam etmektedir. Bu nedenle ticari kapsamda; Egzotik hayvanlar, omurgasızlar, amfibik hayvanlar, köpek, kedi, gelincik, sürüngen, kemirgen, tavşan, kuşların ülkeye girişinin askıya alınma kararının uygulanmasına devam edilmesi ve bu kararın salgın süresince uygulanması,

- İnsan tüketiminde kullanılan tatlı su ve tuzlu balıkları gibi su ürünlerinin COVID-19 etkeni olan SARS-CoV-2 bulaşında rolünü kanıtlayan bilimsel bir veri yoktur. Bu su ürünlerinin canlı veya donmuş olarak ithalatında olumsuzluk görünmemektedir. Su ürünlerinin hazırlanmasında, dışarıdan bulaşın önlenmesi için genel hijyen tedbirlerinin alınması, gıda hazırlığında koruyucu ekipman kullanılması ve gıdaya temas öncesi ve sonrası el hijyeninin sağlanması önemlidir.

- Süs amaçlı kullanılan akvaryum balıklarının, COVID-19 etkeni olan SARS-CoV-2 bulaşmasında rolünü kanıtlayan bilimsel bir veri yoktur.

- Ülkemizde bilimsel amaçlı araştırmalar için (hastalığın patogenezini anlama, aşı geliştirme, ilaç geliştirme, antiserum geliştirme gibi) çalışmalarda deney hayvanlarına kesin ihtiyaç duyulmaktadır. SARS-CoV-2 için öngörülen laboratuvar deney hayvanları;

- Fare Modeli; Coronavirüs aşı çalışmalarında en sıklıkla kullanılan hayvan modelidir. Balb/c fareleri (1 yaşından büyük-old aged ya da immuno-kompetent), humanize edilmiş transgenik fareler (Ace2 reseptörü bulunan fareler), coronavirüsün adapte edildiği fareler (seri olarak virüsün farelerde pasajlanması sonucu, virüsün farelerde enfeksiyon oluşturma yeteneğini kazanması).

- Rat, gelincik ve tavşanlar daha az sıklıkla kullanılmaktadır.

- Primat Modeli; Coronavirüs aşı çalışmalarında eski dünya primatları daha sıklıkla kullanılmakla beraber yeni dünya primatları da kullanılmaktadır.

- Eski Dünya Primatlar: Afrika Yeşil Maymunları (African green monkeys), Rhesus makak (Rhesus macaques) ve Cynomolgus makak (Cynomolgus macaques).

- Yeni Dünya Primatlar: İpek Maymunu (Common mormaset), Sincap Maymunu (Squirrel monkey) ve Tamarin ailesi üyesi Mustached tamarins (Mustached tamarins).

- Bilimsel çalışma amaçlı bulundurulan laboratuvar hayvanları, laboratuvar koşullarında ve kontrollü ortamlarda olacakları için, halk sağlığı açısından tehdit oluşturmazlar. Ülkemizde, COVID-19 ve diğer hastalıklar için; bilimsel araştırmalarda (hastalığın patogenezini anlama, aşı geliştirme, ilaç geliştirme, antiserum geliştirme gibi) ihtiyaç duyulan deney hayvanlarının ithalatına müsaade edilmesi, bu tür çalışmaların yapılabilmesi için önem taşımaktadır.

Denilmektedir.

Bu çerçevede alınan tedbirlerin uygulanabilmesi amacıyla ilgili bakanlıklar ve birimler tarafından görev alanlarına giren konularda gerekli tedbirlerin alınması hususlarında gereğini ve bilgilerinizi arz ve rica ederim."

hususlarına yer verilmiştir.

Bilgi edinilmesini ve buna göre gereğini rica ederim.

Mustafa GÜMÜŞ Bakan a. Genel Müdür

EK: 1 adet yazı **Dağıtım:** Tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri

---

T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : 10724253-325.11.02.01-E.2057624 **Konu :** COVID-19 Tedbirleri

2057624 DAĞITIM YERLERİNE

İlgi: a) 13.03.2020 tarihli ve 10724253-325.11.02.01-E.889320 sayılı yazımız. b) 01.05.2020 tarihli ve 10724253-325.11.02.01-E.1265782 sayılı yazımız.

Bilindiği üzere ilgide kayıtlı yazılarımız ile Sağlık Bakanlığı Bilim Kurulu kararları doğrultusunda COVID-19 salgınının kaynağı ve epidemiyolojisi ile ilgili bilgiler netlik kazanıncaya kadar, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıdave Yem Kanununun 4 üncü Maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile 25 inci Maddesinin üçüncü fıkrası gereğince; hangi amaçla olursa olsun tüm ülkelerden gelen egzotik hayvanlar ile omurgasızlar, amfibik hayvanlar, köpek, kedi, gelincik, süs balıkları, sürüngen, kemirgen, evcil tavşan ve tüm kuşların, yolcu beraberi ve ticari kapsamdaki hayvanların ülkemize getirilmesine ilişkin alınan tedbirler hakkında tarafınıza bilgi

verilmişti.

Bu çerçevede Sağlık Bakanlığı tarafından oluşturulan Bilimsel Danışma Kurulu önerileri doğrultusunda çeşitli tarihlerde alınan kararlara ilave olarak Bilimsel Danışma Kurulu'nun 08.07.2020 tarihli, "COVID-19 kapsamında tatlı su, tuzlu su ve akvaryum balıklarının ithalatı ve bilimsel amaçlı labaratuvar hayvanlarının kullanımı hakkındaki görüşleri, Bakanlığımıza iletilmiştir.

Bilimsel Danışma Kurulu'nun söz konusu görüşlerinde;

- Coronavirus ailesi, zoonotik virüsler grubu arasında yer almaktadır. Aralık 2019 tarihinde Çin'in Wuhan şehrinden başlayan COVID-19 etkeni SARS-CoV-2 için kaynağının "yarasa"lar ve ara konağının da "Malayan pangolin (Pullu Karıncayiyen)"ler olabileceği düşünülmektedir. Diğer egzotik hayvanların köken veya ara konak olabileceği değerlendirimi hala devam etmektedir. Bu nedenle ticari kapsamda; Egzotik hayvanlar, omurgasızlar, amfibik hayvanlar, köpek, kedi, gelincik, sürüngen, kemirgen, tavşan, kuşların ülkeye girişinin askıya alınma kararının uygulanmasına devam edilmesi ve bu kararın salgın süresince uygulanması,

- İnsan tüketiminde kullanılan tatlı su ve tuzlu balıkları gibi su ürünlerinin COVID-19 etkeni olan SARS-CoV-2 bulaşında rolünü kanıtlayan bilimsel bir veri yoktur. Bu su ürünlerinin canlı veya donmuş olarak ithalatında olumsuzluk görünmemektedir. Su ürünlerinin hazırlanmasında, dışardan bulaşın önlenmesi için genel hijyen tedbirlerinin alınması, gıda hazırlığında koruyucu ekipman kullanması ve gıdaya temas öncesi ve sonrası el hijyeninin sağlanması önemlidir.

- Süs amaçlı kullanılan akvaryum balıklarının COVID-19 etkeni Süs amaçlı kullanılan akvaryum balıklarının, olan SARS-CoV-2 bulaşmasında rolünü kanıtlayan bilimsel bir veri yoktur.

- Ülkemizde bilimsel amaçlı araştırmalar için (hastalığın patogenezini anlama, aşı geliştirme, ilaç geliştirme, antiserum geliştirme gibi) çalışmalarda deney hayvanlarına kesin ihtiyaç duyulmaktadır. SARS-CoV-2 için öngörülen laboratuvar deney hayvanları;

***- Fare Modeli;** Coronavirüs aşı çalışmalarında en sıklıkla kullanılan hayvan modelidir. Balb/c fareleri (1 yaşından büyük-old aged ya da immuno-kompetent), humanize edilmiş transgenik fareler (Ace2 reseptörü bulunan fareler), corovirüsün adapte edildiği fareler (seri olarak virüsün farelerde pasajlanması sonucu, virüsün farelerde enfeksiyon oluşturma yeteneğini kazanması).*

- Rat, gelincik ve tavşanlar daha az sıklıkla kullanılmaktadır.

- Primat Modeli; *Coronavirüs aşı çalışmalarında eski dünya primatları daha sıklıkla kullanılmakla beraber yeni dünya primatları da kullanılmaktadır.*

- Eski Dünya Primatlar: *Afrika Yeşil Maymunları (African green monkeys), Rhesus makak (Rhesus macaques) ve Cynomolgus makak (Cynomolgus macaques).*

- Yeni Dünya Primatlar: *İpek Maymunu (Common mormaset), Sincap Maymunu (Squirrel monkey) ve Tamarin ailesi üyesi Mustached tamarins (Mustached tamarins).*

- Bilimsel çalışma amaçlı bulundurulan laboratuvar hayvanlarının, laboratuar koşullarında ve kontrollü ortamlarda olacakları için, halk sağlığı açısından tehdit oluşturmazlar. Ülkemizde, COVID-19 ve diğer hastalıklar için; bilimsel araştırmalarda (hastalığın patogenezini anlama, aşı geliştirme, ilaç geliştirme, antiserum geliştirme gibi) ihtiyaç duyulan deney hayvanlarının ithalatına müsaade edilmesi, bu tür

çalışmaların yapılabilmesi için önem taşımaktadır. Denilmektedir.

Bu çerçevede alınan tedbirlerin uygulanabilmesi amacıyla ilgili bakanlıklar ve birimler tarafından görev alanlarına giren konularda gerekli tedbirlerin alınması hususlarında gereğini ve bilgilerinizi arz ve rica ederim

Harun SEÇKİN Bakan a. Genel Müdür V

Resmi Yazının Orjinal Nüshası İçin Link'e Tıklayınız. **Gümrükler Genel Müdürlüğü İçin Tıklayınız.**